

Til lovforslag nr. L 130. Vedtaget af Folketinget ved 3. behandling den 10. maj 1990*)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om visse selskabers aflæggelse af årsregnskab m.v., lov om aktieselskaber, lov om anpartsselskaber, lov om erhvervsdrivende fonde og lov om forsikringsvirksomhed

(Gennemførelse af 7. direktiv om konsoliderede regnskaber)

§ 1

I lov om visse selskabers aflæggelse af årsregnskab m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 436 af 20. juni 1989, foretages følgende ændringer:

1. § 1 affattes således:

»§ 1. Denne lov finder anvendelse på aktieselskaber, kommanditaktieselskaber og anpartsselskaber. Loven finder ikke anvendelse på pengeinstitutter, forsikringsaktieselskaber, børsrådgivereselskaber samt selskaber, der er omfattet af lov om visse kreditinstitutter og realkreditloven. Dog finder kapitel 8 a anvendelse på pengeinstitutter, børsrådgivereselskaber, realkreditinstitutter og selskaber, der er omfattet af lov om visse kreditinstitutter.

Stk. 2. I denne lov forstås ved:

- 1) Selskab:
Den virksomhed, for hvilken der aflægges årsregnskab og koncernregnskab efter denne lov.
- 2) Virksomhedsdeltager:
Aktionærer, anpartshavere eller andre, der ejer kapitalandele i en virksomhed.
- 3) Selskabskapital:
Aktiekapital eller indskudskapital i et anpartsselskab.
- 4) Kapitalandele:
Andele i aktieselskaber (aktier), i anpartsselskaber (anpartar) samt i andre virksomheders egenkapital.
- 5) Associerede virksomheder:

Virksomheder, der ikke er dattervirksomheder, men i hvilke selskabet og dets dattervirksomheder besidder kapitalandele og udøver en betydelig indflydelse på virksomhedernes driftsmæssige og finansielle ledelse. Et selskab formodes at udøve betydelig indflydelse, hvis selskabet og dets dattervirksomheder besidder 20 pct. eller mere af stemmerettighederne.

6) Moderselskaber:

Selskaber, som:

- a) besidder flertallet af stemmerettighederne i en virksomhed,
 - b) er virksomhedsdeltager og har ret til at udnævne eller afsætte et flertal af medlemmerne i virksomhedens bestyrelse, direktion eller tilsvarende ledelsesorgan,
 - c) er virksomhedsdeltager og har ret til at udøve en bestemmende indflydelse over virksomheden på grundlag af vedtægter eller aftale med denne i øvrigt,
 - d) er virksomhedsdeltager og på grundlag af aftale med andre deltagere råder over flertallet af stemmerettighederne i virksomheden eller
 - e) besidder kapitalandele i en virksomhed og udøver en bestemmende indflydelse over denne.
- 7) Dattervirksomheder:
Virksomheder, med hvilke selskabet direkte eller indirekte har en af de i nr. 6 nævnte forbindelser.

8) **Koncernvirksomheder:**

Et moderselskab og dets dattervirksomheder.

9) **Konsoliderede virksomheder:**

Selskabet og de dattervirksomheder, hvis regnskab indgår ved konsolidering i selskabets koncernregnskab.

10) **Tilknyttede virksomheder:**

Et selskabs dattervirksomheder, dets moderselskaber og disses dattervirksomheder.

Stk. 3. Ved opgørelsen af stemmerettigheder og rettigheder til at udnævne eller afsætte medlemmer af ledelsesorganer medregnes både rettigheder, der besiddes af selskabet og dets dattervirksomheder.

Stk. 4. Ved opgørelsen af stemmerettigheder i en dattervirksomhed eller en associeret virksomhed ses der bort fra stemmerettigheder, som knytter sig til kapitalandele, der besiddes af virksomheden selv eller dennes dattervirksomheder.«

2. § 2, stk. 1, affattes således:

»For hvert regnskabsår udarbejder bestyrelse og direktion i overensstemmelse med lovgivningens og vedtægternes regler herom et årsregnskab bestående af resultatopgørelse, balance og noter. I moderselskaber udarbejdes tillige et koncernregnskab, der består af resultatopgørelse, balance og noter. Endvidere udarbejdes en årsberetning. De opregnede dele udgør en helhed.«

3. § 2, stk. 3, 2. pkt., affattes således:

»Mener en direktør eller et bestyrelsesmedlem, at årsregnskabet eller årsberetningen ikke bør godkendes, eller har vedkommende andre indvendinger mod disse eller i et moderselskab mod koncernregnskabet, som det ønskes at selskabsdeltagerne gøres bekendt med, skal vedkommende gøre rede herfor i sin påtegning.«

4. Efter § 2 indsættes:

»§ 2 a. Et selskab, hvis værdipapirer ikke er optaget til officiel notering på en fondsbørs i en stat, der er medlem af De Europæiske Fællesskaber, kan undlade at udarbejde koncernregnskab, hvis:

- 1) selskabet er en dattervirksomhed,
- 2) regnskaberne for selskabet og alle dets dattervirksomheder indgår i et koncernregnskab for en modervirksomhed, der henhører

under lovgivningen i en stat, der er medlem af De Europæiske Fællesskaber, og som udarbejdes og revideres efter lovgivningen i denne medlemsstat,

- 3) selskabets bestyrelse ikke 6 måneder inden regnskabsårets udgang fra virksomhedsdeltagere, der ejer mindst 10 pct. af selskabskapitalen, har modtaget krav om udarbejdelse af koncernregnskab,

- 4) selskabet sammen med sit årsregnskab indsender det i nr. 2 nævnte koncernregnskab samt de oplysninger, der er nævnt i stk. 2, 1. pkt., til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen og

- 5) selskabet i en note til sit årsregnskab oplyser, at det har undladt at udarbejde koncernregnskab efter denne bestemmelse, og oplyser navn og hjemsted for den i nr. 2 nævnte modervirksomhed.

Stk. 2. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen kan forlange, at der gives yderligere oplysninger til det i stk. 1, nr. 2, nævnte koncernregnskab, hvis disse skulle have været indeholdt i et koncernregnskab efter denne lov. Styrelsen kan endvidere kræve indsendt en bekræftet dansk oversættelse af koncernregnskabet.

§ 2 b. En dattervirksomhed kan udeholdes af konsolideringen, hvis:

- 1) virksomheden er af uvæsentlig betydning i forhold til det i § 4, stk. 2, nævnte formål,
- 2) betydelige og vedvarende hindringer i væsentlig grad begrænser selskabets udøvelse af sine rettigheder over virksomhedens aktiver eller ledelse,
- 3) de nødvendige oplysninger ikke kan indhentes inden for en rimelig frist eller uden uforholdsmæssigt store omkostninger eller
- 4) kapitalandelene i dattervirksomheden alene besiddes med henblik på overdragelse.

Stk. 2. Uanset stk. 1, nr. 1, skal flere virksomheder, der hver for sig er af uvæsentlig betydning, dog medtages, hvis virksomhederne tilsammen er af væsentlig betydning.

Stk. 3. Dattervirksomheder, der udøver aktiviteter, som er så forskellige fra de øvrige koncernvirksomheder, at medtagelse i konsolideringen vil stride mod det i § 4, stk. 2, nævnte formål, skal udeholdes af konsolideringen. Kapitalandelene i en udeholdt virksomhed værdiansættes efter indre værdis metode efter § 40.

Stk. 4. Udeholdelse af en virksomhed efter stk. 1 eller stk. 3 skal behørigt begrundes i noterne.

F. t. l. vedr. visse selskabers aflæggelse af årsregnskab m.m.

§ 2 c. Et moderselskab i en koncern, hvor ingen af koncernvirksomhedernes værdipapirer er optaget til officiel notering på en fondsbørs i en stat, der er medlem af De Europæiske Fællesskaber, kan undlade at udarbejde koncernregnskab, hvis koncernvirksomhederne på balancetidspunktet ikke tilsammen overskrider to af følgende størrelser:

- 1) balancesum 12 mio. kr.,
- 2) nettoomsætning 24 mio. kr. og
- 3) gennemsnitligt antal heltidsbeskæftigede i løbet af regnskabsåret 50.

Stk. 2. Balancesummen beregnes som summen af posterne under aktiver eller af posterne under anlægsaktiver og omsætningsaktiver. Nettoomsætningen beregnes som summen af nettoomsætningerne, jf. § 22. Det gennemsnitlige antal heltidsbeskæftigede beregnes så vidt muligt efter de regler, der er fastsat i medfør af aktieselskabslovens § 178.

Stk. 3. Adgangen til at anvende bestemmelsen i stk. 1 ændres kun, hvis virksomhederne på balancetidspunktet tilsammen har overskredet eller ikke længere overskrider to af de tre størrelser i to på hinanden følgende regnskabsår.

§ 2 d. Såfremt et selskab, der kan undlade at aflægge koncernregnskab efter § 2 a eller § 2 c, udarbejder et koncernregnskab, der offentliggøres for en videre kreds, finder bestemmelserne om koncernregnskaber, bortset fra § 62 og § 64, stk. 1, anvendelse.«

5. § 4 affattes således:

»§ 4. Årsregnskabet og koncernregnskabet skal opstilles på overskuelig måde i overensstemmelse med denne lov og regler, der er udstedt i henhold til loven.

Stk. 2. Årsregnskabet og koncernregnskabet skal give et retvisende billede af selskabets henholdsvis koncernens aktiver og passiver, økonomiske stilling samt resultatet.

Stk. 3. Hvis anvendelsen af bestemmelserne i eller i henhold til denne lov ikke er tilstrækkelig til at give et retvisende billede som nævnt i stk. 2, skal der gives yderligere oplysninger i årsregnskabet henholdsvis koncernregnskabet.

Stk. 4. Hvis anvendelse af bestemmelserne i eller i henhold til § 5, § 8 og kapitel 3-8 i særlige tilfælde vil stride mod kravet i stk. 2, skal de fraviges, således at dette krav opfyldes. En sådan fravigelse skal anføres i noterne og behørigt begrundes med oplysning om, hvilken indvirkning fravigelsen har på selskabets henholdsvis

koncernens aktiver og passiver, økonomiske stilling samt resultatet.«

6. § 5, stk. 1, affattes således:

»Balance og resultatopgørelse skal opstilles i skematisk form. Selskabet kan vælge konto- eller beretningsform for henholdsvis balance og resultatopgørelse. For resultatopgørelsen kan der tillige vælges en opdeling efter posternes art eller funktion. Industriministeren fastsætter nærmere regler om opstillinger, oversigter, sammenligningstal og supplerende oplysninger hertil.«

7. §§ 6 og 7, §§ 9-15, § 17 og § 18, stk. 3, ophæves.

8. § 19 affattes således:

»§ 19. Under Immaterielle anlægsaktiver, bortset fra forsknings- og udviklingsomkostninger, kan kun opføres rettigheder, der er erhvervet mod vederlag.«

9. § 20, stk. 1, 2. pkt., § 23 og § 24, stk. 2, ophæves.

10. § 25, stk. 1-3, affattes således:

»Når særlige konkurrencemæssige hensyn tilsiger det, kan selskaber, der på balancetidspunktet ikke overskrider to af størrelserne i stk. 2, i resultatopgørelsen indføre en post benævnt bruttofortjeneste eller bruttotab ved at sammendrage visse poster, der fastsættes af industriministeren.

Stk. 2. De i stk. 1 nævnte størrelser er:

- 1) balancesum 50 mio. kr.,
- 2) nettoomsætning 100 mio. kr.,
- 3) gennemsnitligt antal heltidsbeskæftigede i løbet af regnskabsåret 250.

Stk. 3. Balancesummen beregnes som summen af posterne under aktiver eller af posterne under anlægsaktiver og omsætningsaktiver. Det gennemsnitlige antal heltidsbeskæftigede beregnes så vidt muligt efter de regler, der er fastsat i medfør af aktieselskabslovens § 178.«

11. § 36, stk. 1, affattes således:

»Udgifter til immaterielle anlægsaktiver, bortset fra forudbetalinger for sådanne, skal afskrives systematisk over en periode på højst 5 år, hvis de ikke udgiftsføres straks.«

12. § 40 affattes således:

»§ 40. Et selskab, der har kapitalandele i dattervirksomheder, kan i stedet for at værdiansætte kapitalandelene efter de foranstående bestemmelser i dette kapitel ansætte kapitalandelene til dattervirksomhedernes regnskabsmæssige indre værdi (indre værdis metode eller equitymetoden).

Stk. 2. Den indre værdis metode kan også anvendes på kapitalandele i associerede virksomheder.

Stk. 3. Industriministeren fastsætter nærmere regler om behandlingen i resultatopgørelse, balance og noter af de nævnte kapitalandele, herunder opstilling, værdiansættelse, udligning og eliminerings.«

13. I § 41 ændres »§§ 42-54« til: »§§ 42-54 a«.

14. I § 43, *stk. 1*, indsættes efter »andel«: »af egenkapitalen«.

15. § 43, *stk. 3*, affattes således:

»*Stk. 3.* Angivelse af den pågældende virksomheds resultat og egenkapital kan udelades, hvis:

- 1) virksomheden ikke offentliggør sit årsregnskab og selskabets andel i virksomhedens kapital er 50 pct. eller mindre,
- 2) virksomhedens regnskab indgår ved konsolidering i selskabets koncernregnskab eller
- 3) selskabet værdiansætter kapitalandelene i virksomheden efter den indre værdis metode, jf. § 40.«

16. § 46, *stk. 4* og *5*, ophæves.

17. Efter § 46 indsættes:

»§ 46 a. Størrelsen af lån til samt pant, kaution eller garanti stillet for medlemmer af selskabets eller dets moderselskabers direktion, bestyrelse eller repræsentantskab skal angives for hver kategori med oplysning om de væsentligste vilkår, herunder rentefod, og de beløb, der er tilbagebetalt i året.

Stk. 2. Størrelsen af lån til samt pant, kaution eller garanti stillet for andre virksomhedsdeltagere end moderselskaber samt for virksomhedsdeltagere i selskabets moderselskaber skal oplyses med særskilt angivelse af de i året tilbagebetalte beløb. Dette gælder dog ikke lån til og sikkerhedsstillelse for erhvervelse af aktier

eller anparter i selskabet af eller til medarbejdere i selskabet eller dets dattervirksomheder.

Stk. 3. Bestemmelsen i *stk. 1* og *stk. 2*, 1. pkt., gælder også tilgodehavender hos og sikkerhedsstillelser for personer, der står de i *stk. 1* og *stk. 2* nævnte personer nær, jf. aktieselskabslovens § 115, *stk. 1*, og anpartsselskabslovens § 84, *stk. 1*.«

18. § 51, *stk. 1*, 2. pkt., affattes således:

»Hvis det ikke er nævnt i resultatopgørelsen, skal personaleudgifterne specificeres i Lønninger, Pensioner og Andre udgifter til social sikring.«

19. I § 52 indsættes som *stk. 3*:

»*Stk. 3.* Oplysningerne efter *stk. 1* og *stk. 2* skal tilsvarende gives for aktier eller anparter i selskabet, der indgår i dattervirksomhedernes beholdninger eller er erhvervet eller afhændet af dattervirksomhederne i regnskabsåret.«

20. § 53 ophæves.

21. Efter § 54 indsættes:

»§ 54 a. Selskabet skal oplyse navn og hjemsted for de modervirksomheder, herunder udenlandske modervirksomheder, der udarbejder koncernregnskab for henholdsvis den største og mindste koncern, hvori selskabet indgår som dattervirksomhed, samt hvor de udenlandske modervirksomheders koncernregnskaber m.v. kan rekvireres.«

22. I § 55, *stk. 1*, 1. pkt., ændres »§ 53« til: »§ 52, *stk. 3*.«

23. § 55, *stk. 2*, affattes således:

»*Stk. 2.* De i *stk. 1* nævnte størrelser er:

- 1) balancesum 12 mio. kr.,
- 2) nettoomsætning 24 mio. kr. og
- 3) gennemsnitligt antal heltidsbeskæftigede i løbet af regnskabsåret 50.«

24. § 55, *stk. 4*, affattes således:

»*Stk. 4.* Balancesummen i *stk. 2* beregnes som summen af posterne under aktiver eller af posterne under anlægsaktiver og omsætningsaktiver. Det gennemsnitlige antal heltidsbeskæftigede beregnes så vidt muligt efter de regler, der er fastsat i aktieselskabslovens § 178.«

25. Kapitel 8 affattes således:

»Kapitel 8

Koncernregnskaber

§ 57. Koncernregnskabet skal vise de konsoliderede virksomheders aktiver og passiver, økonomiske stilling samt resultatet, som om de var en enkelt virksomhed.

§ 58. Koncernregnskabet skal opstilles på overskuelig måde i overensstemmelse med denne lov og regler, der er udstedt i henhold til loven.

Stk. 2. Koncernregnskabet udarbejdes ved at sammendrage regnskaberne for de virksomheder, der er omfattet af konsolideringen, idet ensartede indtægter og udgifter samt aktiver og passiver sammenlægges.

Stk. 3. I de således sammendragne beløb foretages der udligning af den bogførte værdi af moderselskabets kapitalandele med den forholdsmæssige andel af dattervirksomhedernes regnskabsmæssige indre værdi. Endvidere foretages eliminering af koncernvirksomhedernes indbyrdes mellemværender, indtægter og udgifter samt gevinst og tab.

§ 59. I koncernregnskabet værdiansættes aktiver og passiver efter ensartede metoder.

Stk. 2. I koncernregnskabet værdiansættes de konsoliderede virksomheders kapitalandele i associerede virksomheder til kapitalandelenes forholdsmæssige andel i de associerede virksomheders regnskabsmæssige indre værdi, medmindre kapitalandelene er af uvæsentlig betydning.

§ 60. I koncernregnskabet kan selskabet ved pro rata-konsolidering medtage en virksomhed, som selskabet leder sammen med en eller flere andre virksomheder. Posterne i virksomhedens regnskab medtages i forhold til den andel, selskabet og dets dattervirksomheder besidder af virksomhedens egenkapital.

§ 61. Industriministeren fastsætter nærmere regler om opstilling, udligning, eliminering og værdiansættelse m.v. i forbindelse med konsolideringen, herunder værdiansættelse af kapitalandele i associerede virksomheder til den regnskabsmæssige indre værdi, jf. § 59, samt bestemmelser om, hvilke noteoplysninger der skal gives i koncernregnskabet.«

26. § 62, stk. 2 og 3, affattes således:

»Stk. 2. Selskaber, der er omfattet af § 55, kan undlade at indsende årsberetning. I så fald skal forslag til beslutning vedrørende anvendelse af selskabets overskud eller dækning af underskud tillige med de oplysninger, der kræves efter aktieselskabslovens § 28 a, stk. 4, og anpartsselskabslovens § 17 a, stk. 4, fremgå af årsregnskabet.

Stk. 3. I selskaber, der anvender stk. 2 eller §§ 2 c, 25 eller 55, skal det af årsregnskabet, årsberetningen eller koncernregnskabet fremgå, at bestyrelse og direktion anser betingelserne for at anvende de omhandlede undtagelser for opfyldt.«

27. Efter § 62 indsættes:

»§ 62 a. Årsregnskaber m.v. for dattervirksomheder, der er udeholdt af konsolideringen efter § 2 b, stk. 3, og som ikke er omfattet af § 1, stk. 2, nr. 1, skal indsendes til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen sammen med koncernregnskabet.«

28. § 65, stk. 1, affattes således:

»Medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning, straffes med bøde den, der forsætligt eller groft uagtsomt overtræder § 2, stk. 1, § 2 b, stk. 4, §§ 3-5, § 8, §§ 18-20, § 22, §§ 26-37, § 39, §§ 41-52, §§ 54-59, § 61 d, stk. 3, § 61 e, stk. 1, 3. pkt., § 61 h, stk. 1, § 61 l, § 62, stk. 1-3, § 62 a og § 63.«

29. I § 65 indsættes som stk. 3:

»Stk. 3. I forskrifter, der udstedes efter loven, kan der fastsættes straf af bøde for forsætlig eller groft uagtsom overtrædelse af bestemmelser i forskrifterne.«

§ 2

I lov om aktieselskaber, jf. lovbekendtgørelse nr. 434 af 20. juni 1989, foretages følgende ændringer:

1. § 2 affattes således:

»§ 2. Et moderselskab udgør sammen med datterselskaberne en koncern.

Stk. 2. Et aktieselskab er et moderselskab, hvis det:

1) besidder flertallet af stemmerettighederne i et aktie- eller anpartsselskab,

- 2) er aktionær eller anpartshaver i et selskab og har ret til at udnævne eller afsætte et flertal af medlemmerne i selskabets bestyrelse eller, hvor et anpartsselskab ikke har nogen bestyrelse, direktion,
- 3) er aktionær eller anpartshaver og har ret til at udøve en bestemmende indflydelse over selskabet på grundlag af vedtægterne eller aftale med dette i øvrigt,
- 4) er aktionær eller anpartshaver og på grundlag af aftale med andre aktionærer eller anpartshavere råder over flertallet af stemmerettighederne i selskabet eller
- 5) besidder aktier eller anparter i et selskab og udøver en bestemmende indflydelse over dette.

Stk. 3. Et aktieselskab eller et anpartsselskab, med hvilket et moderselskab har en af de i stk. 2 nævnte forbindelser, er et datterselskab. Dette gælder dog ikke, såfremt den bestemmende indflydelse udøves på grundlag af vedtægter, hvis gyldighed er opretholdt ved § 168, stk. 5.

Stk. 4. Ved opgørelsen af stemmerettigheder og rettigheder til at udnævne eller afsætte medlemmer af ledelsesorganer medregnes rettigheder, der besiddes af moderselskabet og dets datterselskaber.

Stk. 5. Ved opgørelsen af stemmerettigheder i et datterselskab ses der bort fra stemmerettigheder, som knytter sig til aktier eller anparter, der besiddes af datterselskabet selv eller dets datterselskaber.«

2. § 39, stk. 1, affattes således:

»Fondsaktieemission kan ske ved overførsel til aktiekapitalen af beløb, som

- 1) kan uddeles som udbytte efter § 110, stk. 1,
- 2) er henlagt til overkursfonden, jf. § 111, stk. 3, nr. 2,
- 3) er henlagt til den særlige fond efter § 47, stk. 3, nr. 3,
- 4) er henlagt til opskrivningshenlæggelser efter årsregnskabslovens § 30, stk. 4, eller
- 5) er henlagt til reserverne i forbindelse med anvendelse af den indre værdis metode, jf. årsregnskabslovens § 40.«

3. § 44 a, stk. 2, affattes således:

»*Stk. 2.* Generalforsamlingen kan kun træffe beslutning om anvendelse af nedsættelsesbeløbet til de i stk. 1, nr. 2-4, angivne formål, hvis bestyrelsen stiller eller godkender forslag herom. Der skal efter nedsættelsen være fuld dæk-

ning for aktiekapitalen samt de henlæggelser og reserver, der er bundne i henhold til lov og selskabets vedtægter.«

4. § 47, stk. 2, affattes således:

»*Stk. 2.* Efter en kapitalnedsættelse efter stk. 1 skal der være dækning for aktiekapitalen samt de henlæggelser og reserver, der er bundne i henhold til lov og selskabets vedtægter.«

5. § 49, stk. 3, 1. pkt., affattes således:

»Medarbejderne i et moderselskab og dets her i landet registrerede datterselskaber har ret til blandt medarbejderne og i overensstemmelse med § 177 at vælge et antal medlemmer af bestyrelsen i moderselskabet og suppleanter herfor (koncernrepræsentation), hvis de nævnte datterselskaber er aktie- eller anpartsselskaber, hvori moderselskabet besidder flertallet af stemmerettighederne, jf. § 2, stk. 4 og 5, og moderselskabet og de nævnte datterselskaber i de tre sidste år tilsammen gennemsnitligt har beskæftiget i alt mindst 35 medarbejdere.«

6. § 64, stk. 1 og 2, ophæves, og i stedet indsættes som *stk. 1*:

»Bestyrelsesmedlemmer og direktører kan lønnes såvel med fast vederlag som med tantieme. Vederlaget må ikke overstige, hvad der anses for sædvanligt efter hvervets art og arbejdets omfang, samt hvad der må anses for forsvarende i forhold til selskabets og, i moderselskaber, koncernens økonomiske stilling.«

Stk. 3 bliver herefter *stk. 2*.

7. §§ 109-111 affattes således:

»§ 109. Uddeling af selskabets midler til aktionærerne må kun finde sted som udbytte på grundlag af det senest godkendte årsregnskab eller som udlodning i forbindelse med nedsættelse af aktiekapitalen eller overkursfonden eller i forbindelse med selskabets opløsning.

§ 110. Som udbytte kan kun uddeles årets resultat (årets overskud) i henhold til det godkendte årsregnskab for sidste regnskabsår, overført overskud fra tidligere år og andre reserver, der ikke er bundne ifølge lov eller selskabets vedtægter, efter fradrag dels af overført underskud fra tidligere år og beløb, der i henhold til årsregnskabet i øvrigt fratrækkes egenkapitalen, dels af beløb, der skal henlægges i henhold til lov og selskabets vedtægter.

Stk. 2. Udbyttet må ikke overstige, hvad der er forsvarligt under hensyn til selskabets og, i moderselskaber, koncernens økonomiske stilling.

§ 111. Der skal foretages de henlæggelser, der er nødvendige efter selskabets økonomiske stilling. Vedtægterne kan foreskrive pligt til henlæggelse.

Stk. 2. Beløb, som selskabet ved aktietegning modtager som vederlag for aktierne ud over disses pålydende med fradrag af omkostninger ved selskabets stiftelse eller aktiekapitalens forhøjelse, skal henlægges til overkursfonden. Hertil henlægges også beløb, som selskabet har modtaget ved salg af aktier i henhold til § 40, eller som tilfalder selskabet i henhold til anpartsselskabslovens § 109 a, stk. 3, 4. pkt.

Stk. 3. Overkursfonden kan helt eller delvis:

- 1) udlignes med underskud, der ikke dækkes af overført overskud og de reserver, der ikke er bundne ifølge lov og selskabets vedtægter,
- 2) overføres til aktiekapitalen (fondsemission), medmindre selskabet har et ikke udlignet underskud, eller
- 3) anvendes til andre formål under de i § 46, stk. 1, angivne betingelser.«

§ 3

I lov om anpartsselskaber, jf. lovbekendtgørelse nr. 435 af 20. juni 1989, foretages følgende ændringer:

1. § 2 affattes således:

»§ 2. Et moderselskab udgør sammen med datterselskaberne en koncern.

Stk. 2. Et anpartsselskab er et moderselskab, hvis det:

- 1) besidder flertallet af stemmerettighederne i et anparts- eller aktieselskab,
- 2) er anpartshaver eller aktionær i et selskab og har ret til at udnævne eller afsætte et flertal af medlemmerne i selskabets bestyrelse eller, hvor et anpartsselskab ikke har nogen bestyrelse, direktion,
- 3) er anpartshaver eller aktionær og har ret til at udøve en bestemmende indflydelse over selskabet på grundlag af vedtægterne eller aftale med dette i øvrigt,
- 4) er anpartshaver eller aktionær og på grundlag af aftale med andre anpartshavere eller

aktionærer råder over flertallet af stemmerettighederne i selskabet eller

- 5) besidder anparter eller aktier i et selskab og udøver en bestemmende indflydelse over dette.

Stk. 3. Et anpartsselskab eller et aktieselskab, med hvilket et moderselskab har en af de i stk. 2 nævnte forbindelser, er et datterselskab.

Stk. 4. Ved opgørelsen af stemmerettigheder og rettigheder til at udnævne eller afsætte medlemmer af ledelsesorganer medregnes rettigheder, der besiddes af moderselskabet og dets datterselskaber.

Stk. 5. Ved opgørelsen af stemmerettigheder i et datterselskab ses der bort fra stemmerettigheder, som knytter sig til anparter eller aktier, der besiddes af datterselskabet selv eller dets datterselskaber.«

2. § 24, *stk. 1*, affattes således:

»Forhøjelse af indskudskapitalen ved fondsanparter kan ske ved overførsel til indskudskapitalen af beløb, som

- 1) kan uddeles som udbytte efter § 80, stk. 1,
- 2) er henlagt til opskrivningshenlæggelser efter årsregnskabslovens § 30, stk. 4, eller
- 3) er henlagt til reserverne i forbindelse med anvendelse af den indre værdis metode, jf. årsregnskabslovens § 40.«

3. § 26 a, *stk. 2*, affattes således:

»*Stk. 2.* Generalforsamlingen kan kun træffe beslutning om anvendelse af nedsættelsesbeløbet til de i stk. 1, nr. 2-4, angivne formål, hvis der efter nedsættelsen er fuld dækning for indskudskapitalen samt de henlæggelser og reserver, der er bundne i henhold til lov og selskabets vedtægter.«

4. § 29, *stk. 2*, affattes således:

»*Stk. 2.* Efter en kapitalnedsættelse efter stk. 1 skal der være dækning for indskudskapitalen samt de henlæggelser og reserver, der er bundne i henhold til lov og selskabets vedtægter.«

5. § 32, *stk. 2, 1. pkt.*, affattes således:

»Medarbejderne i et moderselskab og dets her i landet registrerede datterselskaber har ret til blandt medarbejderne og i overensstemmelse med § 136 at vælge et antal medlemmer af bestyrelsen i moderselskabet og suppleanter herfor (koncernrepræsentation), hvis de nævnte datterselskaber er anparts- eller aktieselskaber,

hvor i moderselskabet besidder flertallet af stemmerettighederne, jf. § 2, stk. 4 og 5, og moderselskabet og de nævnte datterselskaber i de tre sidste år tilsammen gennemsnitligt har beskæftiget i alt mindst 35 medarbejdere.«

6. § 45, stk. 1 og 2, ophæves, og i stedet indsættes som *stk. 1*:

»Bestyrelsesmedlemmer og direktører kan lønnes såvel med fast vederlag som med tantieme. Vederlaget må ikke overstige, hvad der anses for sædvanligt efter hvervets art og arbejdets omfang, samt hvad der må anses for forsvarligt i forhold til selskabets og, i moderselskaber, koncernens økonomiske stilling.«

Stk. 3 bliver herefter *stk. 2*.

7. I § 76, *stk. 3*, ændres »§ 64, stk. 1, § 66, § 70, § 74 og § 75« til: »§ 61 b, stk. 1, § 61 d, § 61 h, § 61 k, stk. 1, og § 61 l i årsregnskabsloven, § 13, stk. 1, og § 17, stk. 2, i lov om statsautoriserede revisorer samt § 7, stk. 1, og § 10, stk. 2, i lov om registrerede revisorer.«

8. § 80 affattes således:

»§ 80. Som udbytte kan kun uddeles årets resultat (årets overskud) i henhold til det godkendte årsregnskab for sidste regnskabsår, overført overskud fra tidligere år og andre reserver, der ikke er bundne ifølge lov eller selskabets vedtægter, efter fradrag dels af overført underskud fra tidligere år og beløb, der i henhold til årsregnskabet fratrækkes egenkapitalen, dels af beløb, der skal henlægges i henhold til lov og selskabets vedtægter.

Stk. 2. Udbyttet må ikke overstige, hvad der er forsvarligt under hensyn til selskabets og, i moderselskaber, koncernens økonomiske stilling.«

§ 4

I lov om erhvervsdrivende fonde, jf. lovbeholdtgørelse nr. 571 af 27. september 1988, som ændret ved lov nr. 815 af 21. december 1988 og lov nr. 105 af 15. februar 1989, foretages følgende ændringer:

1. I § 1, *stk. 2, nr. 3*, affattes således:

»3) har den i aktieselskabslovens § 2, stk. 2, jf. stk. 4 og 5, anførte forbindelse med et aktie- eller anpartsselskab eller med en anden virksomhed af den i nr. 1 eller 2 nævnte art eller«.

2. I § 1, *stk. 2*, indsættes som *nr. 4*:

»4) udøver en bestemmende indflydelse over en anden virksomhed i henhold til vedtægt eller aftale og har en betydelig andel i dens driftsresultat uden at have den i nr. 3 anførte forbindelse med virksomheden.«

3. § 28, *stk. 1*, affattes således:

»For hvert regnskabsår udarbejder bestyrelsen og direktionen i overensstemmelse med lovgivningens og vedtægtens regler herom et årsregnskab bestående af resultatopgørelse, balance og noter. I moderfonde udarbejdes tillige et koncernregnskab, der består af resultatopgørelse, balance og noter. Endvidere udarbejdes en årsberetning. De opregnede dele udgør en helhed.«

4. I § 28, *stk. 2*, ændres »§ 1, stk. 2, § 2, stk. 3, §§ 3-9, kapitlerne 2-8 a« til: »§ 1, stk. 2-4, § 2, stk. 3, §§ 2 a-5, § 8, kapitlerne 3-8 a«.

5. I § 28, *stk. 3, nr. 1*, indsættes efter »årsregnskabet«: »og koncernregnskabet«.

6. § 28, *stk. 4 og 5*, affattes således:

»*Stk. 4.* Moderfonde, der ikke omfattes af § 1, stk. 2, nr. 1 og 2, og som ej heller, bortset fra konvertible gældsbreve, har tilgodehavender hos eller har stillet sikkerhed for dattervirksomheder, kan, når forholdene taler derfor, udarbejde koncernregnskabet ved alene at konsolidere dattervirksomhedernes regnskaber. I så fald skal der i årsberetningen gives oplysning om anvendelse af denne fremgangsmåde med angivelse af koncernens årsresultat og egenkapital opgjort efter reglerne i kapitel 8 i årsregnskabsloven. Angivelse af koncernens årsresultat og egenkapital kan udelades, hvis kapitalandelene værdiansættes i moderfondens årsregnskab i medfør af årsregnskabslovens § 40.

Stk. 5. Er en fond ved en vedtægtsbestemmelse eller aftale knyttet til en erhvervsdrivende virksomhed eller en anden fond, skal der redegøres herfor i fondens årsregnskab eller i årsberetningen.«

7. I § 28, *stk. 6, 1. pkt. og 2. pkt.*, indsættes efter »årsregnskabet«: »og koncernregnskabet«.

§ 5

I lov om forsikringsvirksomhed, jf. lovbeholdtgørelse nr. 127 af 23. marts 1984, som æn-

dret senest ved lov nr. 325 af 24. maj 1989, foretages følgende ændringer:

1. § 4, stk. 1-3, ophæves, og i stedet indsættes:

»Et moderselskab udgør sammen med datterselskaberne en koncern.

Stk. 2. Et forsikringselskab er et moderselskab, hvis det:

- 1) besidder flertallet af stemmerettighederne i et aktie- eller anpartsselskab,
- 2) er aktionær eller anpartshaver i et selskab og har ret til at udnævne eller afsætte et flertal af medlemmerne i selskabets bestyrelse eller, hvor et anpartsselskab ikke har nogen bestyrelse, direktion,
- 3) er aktionær eller anpartshaver og har ret til at udøve en bestemmende indflydelse over selskabet på grundlag af vedtægterne eller aftale med dette i øvrigt,
- 4) er aktionær eller anpartshaver og på grundlag af aftale med andre aktionærer eller anpartshavere råder over flertallet af stemmerettighederne i selskabet eller
- 5) besidder aktier eller anparter i et selskab og udøver en bestemmende indflydelse over dette.

Stk. 3. Et aktieselskab eller et anpartsselskab, med hvilket et moderselskab har en af de i stk. 2 nævnte forbindelser, er et datterselskab.

Stk. 4. Ved opgørelsen af stemmerettigheder og rettigheder til at udnævne eller afsætte medlemmer af ledelsesorganer medregnes rettigheder, der besiddes af moderselskabet og dets datterselskaber.

Stk. 5. Ved opgørelsen af stemmerettigheder i et datterselskab ses der bort fra stemmerettigheder, som knytter sig til aktier eller anparter, der besiddes af datterselskabet selv eller dets datterselskaber.«

Stk. 4 bliver herefter stk. 6.

2. § 38, stk. 3, affattes således:

»Stk. 3. Generalforsamlingen kan kun træffe beslutning om anvendelse af nedsættelsesbeløbet til de i stk. 2, nr. 2-4, angivne formål, hvis bestyrelsen stiller eller godkender forslag herom. Der skal efter nedsættelsen være fuld dækning for aktiekapitalen samt de henlæggelser og reserver, der er bundne i henhold til lov og selskabets vedtægter.«

3. § 39, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Efter kapitalnedsættelsen skal der være fuld dækning for aktiekapitalen samt de henlæggelser og reserver, der er bundne i henhold til lov og selskabets vedtægter.«

4. § 57, stk. 1, affattes således:

»Fondsaktieemission kan ske ved overførsel til aktiekapitalen af beløb, som

- 1) kan uddeles som udbytte efter § 135,
- 2) er henlagt til overkursfonden, jf. § 60, stk. 2, nr. 2, eller
- 3) er henlagt til den særlige fond efter § 39, stk. 3, nr. 3.«

5. § 60 affattes således:

»§ 60. Beløb, som selskabet ved aktietegning modtager som vederlag for aktierne ud over disses pålydende med fradrag af omkostninger ved selskabets stiftelse eller aktiekapitalens forhøjelse, skal henlægges til overkursfonden. Hertil henlægges også beløb, som selskabet har modtaget ved salg af aktier i henhold til § 58.

Stk. 2. Overkursfonden kan helt eller delvis:

- 1) udlignes med underskud, der ikke dækkes af overført overskud og de reserver, der ikke er bundne ifølge lov og selskabets vedtægter,
- 2) overføres til aktiekapitalen (fondsemission), medmindre selskabet har et ikke udlignet underskud, eller
- 3) anvendes til andre formål under de i § 38, stk. 5, angivne betingelser.«

6. § 83, stk. 3, 1. pkt., affattes således:

»Medarbejderne i et moderselskab og dets her i landet registrerede datterselskaber har ret til blandt medarbejderne og i overensstemmelse med § 84 at vælge et antal medlemmer af bestyrelsen i moderselskabet og suppleanter herfor (koncernrepræsentation), hvis de nævnte datterselskaber er aktie- eller anpartsselskaber, hvori moderselskabet besidder flertallet af stemmerettighederne, jf. § 4, stk. 4 og 5, og moderselskabet og de nævnte datterselskaber i de tre sidste år tilsammen gennemsnitligt har beskæftiget i alt mindst 35 medarbejdere.«

7. § 101, stk. 1 og 2, ophæves, og i stedet indsættes som stk. 1:

»Bestyrelsesmedlemmer og direktører kan lønnes såvel med fast vederlag som med tantieme. Vederlaget må ikke overstige, hvad der anses for sædvanligt efter hvervets art og arbej-

dets omfang, samt hvad der må anses for forsvareligt i forhold til selskabets og, i moderselskaber, koncernens økonomiske stilling.«

Stk. 3 og 4 bliver herefter stk. 2 og 3.

8. § 137, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Udbytte til aktionærer, rente til garantier eller udbetaling til medlemmer i gensidige selskaber må ikke overstige, hvad der er forsvareligt under hensyn til selskabets og, i moderselskaber, koncernens økonomiske stilling.«

§ 6

Stk. 1. Loven træder i kraft 1. april 1991, og bestemmelserne i § 2, nr. 1 og 3-7, § 3, nr. 1 og 3-8, § 4, nr. 1 og 2, samt § 5, nr. 1-3 og 5-8, finder anvendelse fra denne dato.

Stk. 2. Bestemmelserne i § 1 og § 4, nr. 3-7, finder anvendelse på regnskabsår, der begynder 1. april 1991 eller senere.

Stk. 3. Bestemmelserne i § 2, nr. 2, § 3, nr. 2, samt § 5, nr. 4, finder anvendelse fra datoen for den første ordinære generalforsamling, på hvil-

ken der træffes afgørelse om godkendelse af et årsregnskab, der er omfattet af denne lov.

§ 7

Stk. 1. Et moderselskab kan anvende lempelserne i årsregnskabslovens § 2 c, når koncernen ved afslutningen af det første regnskabsår, der begynder 1. april 1991 eller senere, ikke overstiger to af de størrelseskriterier, der er fastlagt i paragraffens første stykke.

Stk. 2. Et selskab kan anvende lempelserne i årsregnskabslovens § 25 og § 55, når det ved afslutningen af det første regnskabsår, der begynder 1. april 1991 eller senere, ikke overstiger to af de størrelseskriterier, der er fastsat i disse paragraffer.

§ 8

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning sættes i kraft for disse landsdele med de afvigelser, som landsdelenes særlige forhold tilsiger.

H. P. CLAUSEN

/ Skrumsager Skau